

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยประสิทธิผลภายหลังการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นการวิจัยในด้านของผู้ได้รับการประเมิน ซึ่งหมายถึงสถานศึกษา รวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ภายหลังการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาจากเอกสาร สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตและวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาถึงประสิทธิผลภายหลังการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษาในด้านของผู้ได้รับการประเมิน คือ สถานศึกษา

3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ พื้นที่ที่ใช้ทำการศึกษาคือสถานศึกษาในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง เชียงใหม่

3.3 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง เชียงใหม่ โดยสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง เชียงใหม่ มีทั้งหมด 87 แห่ง รวมประชากรทั้งหมด 87 คน การคัดเลือกกลุ่มประชากรตัวอย่าง ใช้การคำนวณตัวอย่างโดยนำไปเทียบตารางของ Krejcie และ Morgan (อ้างใน บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2540: 72) เมื่อเปรียบเทียบตาราง จำนวนประชากรตัวอย่าง

จะต้องมีไม่น้อยกว่า 72 คน และในการรวบรวมจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลกลับคืนเป็น 80 คน ผู้ศึกษาจึงใช้จำนวน 80 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนข้อเท็จจริงของผลการวิจัยให้มากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.1 แสดงการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร

N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S
10	10	85	70	220	140	440	205	1200	291	4000	351
15	14	90	73	230	144	460	210	1300	297	4500	354
20	19	95	76	240	148	480	214	1400	302	5000	357
25	24	100	80	250	152	500	217	1500	308	6000	361
30	28	110	86	260	155	550	226	1600	310	7000	364
35	32	120	92	270	159	600	231	1700	313	8000	367
40	36	130	97	280	162	650	242	1800	317	9000	368
45	40	140	103	290	165	700	248	1900	320	10000	370
50	44	150	108	300	169	750	254	2000	322	15000	375
55	48	160	113	320	175	800	260	2100	327	20000	377
60	52	170	118	340	181	850	265	2200	331	30000	379
65	56	180	123	360	186	900	269	2600	335	40000	380
70	59	190	127	380	191	950	274	2800	338	50000	381
75	63	200	132	400	196	1000	278	3000	341	75000	382
80	66	210	136	420	201	1100	285	3500	346	100000	384

ที่มา: Krejcie และ Morgan, 1970 (อ้างใน บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2540: 72)

หมายเหตุ : N หมายถึง จำนวนประชากรวิจัย S หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.4 สถานที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง เชียงใหม่ ทั้งหมด 87 แห่ง โดยการแจกแบบสอบถาม ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม สถานศึกษา 1 แห่ง ต่อแบบสอบถาม 1 ชุด

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการศึกษาโดยเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กับสถานศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาวิจัยในเชิงเอกสาร

3.6 เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ข้อคำถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close – ended Question) โดยกำหนดรูปแบบคำถามและคำตอบที่แน่นอน และข้อคำถามปลายเปิด (Open – ended question) เนื้อหาในแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาและข้อมูลปัจจัยทางการศึกษา

(เป็นแบบเลือกตอบ : Check List)

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพก่อนและหลังการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ด้านธรรมาภิบาลในสถานศึกษา
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับหลักการศึกษาระดับชาติ
4. ด้านการสร้างเสริม และประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตร
5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

(เป็นแบบเลือกตอบ : Check List)

ตอนที่ 3 ปัญหา และอุปสรรคที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาภายหลังการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (เป็นแบบ ปลายเปิด : Open-ended question)

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก (เป็นแบบ ปลายเปิด : Open-ended question)

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) และนำเสนอข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาและข้อมูลปัจจัยทางการศึกษา อธิบายโดยใช้ สถิติค่าร้อยละ

ตอนที่ 2. ประสิทธิภาพหลังการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สถิติบรรยายหรือสถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย จำแนกออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 มีการพัฒนา/มีประสิทธิภาพในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 มีการพัฒนา/มีประสิทธิภาพในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 มีการพัฒนา/มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 มีการพัฒนา/มีประสิทธิภาพในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 มีการพัฒนา/มีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการศึกษากับประสิทธิภาพของการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ใช้สถิติ Pearson Correlation

ตอนที่ 4 ปัญหา และอุปสรรคที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาภายหลังการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษา อธิบายโดยใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.8 การประมวลผลข้อมูล (Data Processing)

วิธีการให้คะแนนแบบสอบถามในส่วนที่ 2 และ 3 ที่สร้างขึ้นตามหลักของ Likert Scale ซึ่งถือว่าการให้คะแนนในคำถาม แต่ละข้อมีน้ำหนักเท่ากัน โดยพิจารณาให้คะแนนดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5 คะแนน
ระดับมาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4 คะแนน
ระดับปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3 คะแนน
ระดับน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1 คะแนน

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนจากจำนวนระดับขั้นเท่ากับ 5 ขั้น (จาก 1 ถึง 5) คำนวณสูตรได้ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับขั้น}} \quad \text{เท่ากับ} \quad \frac{5 - 1}{5} \quad \text{เท่ากับ} \quad 0.80$$

ดังนั้นในแต่ละช่วงคะแนนของระดับขั้นจะมีระยะห่างเท่ากับ 0.80 จึงนำมาคิดเป็นเกณฑ์แบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับคะแนน ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	มีการพัฒนา/มีประสิทธิผลในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	มีการพัฒนา/มีประสิทธิผลในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	มีการพัฒนา/มีประสิทธิผลในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	มีการพัฒนา/มีประสิทธิผลในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	มีการพัฒนา/มีประสิทธิผลในระดับมากที่สุด

ในการนำเสนอข้อมูลทั้งหมดใช้ตารางและวิเคราะห์ความหมายจากตารางทั้งหมดอย่างละเอียดร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ในการนำเสนอจะเรียงลำดับตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้